

Kanadská

13/07

21. júna

mozaika

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Dohoda Kanady o voľnom obchode s krajinami EFTA

Minister zahraničného obchodu Kanady David Emerson 7. júna oznámil, že Kanada uzavrela svoju prvú transatlantickú dohodu o zóne voľného obchodu. Padnú tak obchodné bariéry medzi Kanadou a štyrmi krajinami Európskeho združenia voľného obchodu (Island, Nórsko, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko). Dohoda by mala umožniť posilnenie vzájomnej obchodnej výmeny a investícií. Hodnota obojstranného obchodu medzi Kanadou a členmi EFTA predstavovala v roku 2006 viac ako 200 miliárd korún. Objem vzájomných investícií bol dokonca ešte dvakrát vyšší (v roku 2005). Rokovania o dohode o voľnom obchode začali už v roku 1998. Dohoda predstavuje strategický dokument, ktorý posilní hospodárske väzby Kanady predovšetkým s krajinami EFTA, ale taktiež s členskými krajinami EÚ. Od roku 1994 sú tri členské krajiny EFTA (Island, Nórsko, Lichtenštajnsko) a štáty Európskej únie súčasťou jednotného Európskeho hospodárskeho priestoru. www.international.gc.ca

Premiér chce vyriešiť územné nároky Indiánov

Predseda vlády Stephen Harper oznámil 12. júna, že vláda chce zásadným spôsobom urýchliť vybavovanie jednotlivých územných nárokov pôvodných obyvateľov. Krajina sa v súčasnosti potýka s veľkým počtom nevyriešených sporov o územie medzi vládou a Indiánmi. Premiér oznámil tento plán spoločne s ministrom pre indiánske záležitosti a rozvoj severu Jimom Prenticom, národným náčelníkom Zhromaždenia prvých národov Philom Fontainom a ďalšími predstaviteľmi Indiánov, provincií a ministerstiev dopravy a prírodných zdrojov, ktoré musia riešiť následky protestov kvôli nevyriešeným územným sporom. Vláda chce v rámci spomínaného plánu zriadiť špeciálny tribunál s nestrannými sudcami, ktorý vydá konečné rozhodnutie, ak by zlyhalo vyjednanie. Chce tiež venovať 250 miliónov kanadských dolárov ročne (po dobu desať rokov) na transparentnejšie a cielené kompenzácie postihnutým komunitám. V lete prebehne diskusia medzi vládnymi úradmi a Indiánmi, výsledkom ktorej by mal byť návrh legislatívy predložený na schválenie túto jeseň. www.pm.gc.ca www.afn.ca

Kanada podporuje vzdelávanie o holokauste

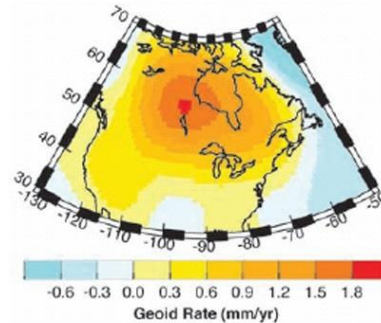
Štátny tajomník pre multikulturalizmus a kanadskú identitu Jason Kenney 12. júna oznámil, že Kanada urobila prvý krok na ceste k tomu, aby sa zapojila do medzivládneho projektu Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research, ktorého cieľom je podporovať medzinárodnú spoluprácu vo vzdelávaní o holokauste, jeho pripomínaní si a výskume. Kanada sa stala pozorovateľskou krajinou, členstvu bude ešte predchádzať štatút spolupracujúcej krajiny. Task Force za posledných šesť rokov podporil 134 projektov o holokauste vrátane školení či nákupov kníh a učebných pomôcok. www.holocausttaskforce.org

Jednoduchšia integrácia do Ontária pre inžinierov

Združenie profesionálnych inžinierov v Ontáriu (Professional Engineers Ontario, PEO) nedávno oznámilo, že uľahčí integráciu prisťahovalcov so zahraničným inžinierskym diplomom v provincii. PEO má na starosti udeľovanie licencie a titulu profesionálny inžinier, ktorý umožňuje samostatný výkon profesie v Ontáriu. Podľa nového bude PEO vydávať čerstvým imigrantom licenciu pri splnení určitých podmienok zdarma. Od mája 2007 im tiež ponúka bezplatne ročné školenie v programe Engineering Intern Training. V najľudnatejšej provincii má inžiniersku licenciu celkovo 70 000 ľudí. Z toho približne tretina získala inžiniersky diplom mimo kanadského územia. www.peo.on.ca

Hudsonská zátoka: najnižšia gravitácia na Zemi

Vedci z University of Toronto a Harvardu uverejnili spresňujúce informácie o zemskej gravitácii. Gravitačná mapa (viď obrázok Marka Tamisiea z časopisu Science) vznikla na základe dát zo satelitu GRACE (Gravity Recovery and Climate Experiment) úradu NASA. Tie označili Hudsonskú zátoku ako miesto s najnižšou gravitáciou na

Zemi. Dôvodom je asi tri kilometre hrubá vrstva ľadu, ktorá pred 20 000 rokmi oblasť pokrývala a povrch zatlačila. Zemskej kôre sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť pôvodnú veľkosť (údajne ju dosiahne až za stovky tisíc rokov, rýchlosť stúpania je totiž iba jeden centimeter za rok). Podľa

kanadského vedca a autora štúdie (spolu s Markom Tamisieom a Jamesom Louisom Davisom) Jerryho Mitrovicu sú výsledky prínosom aj pre súčasnosť. „Procesy z doby ľadovej môžu byť vodidlom pre súčasné klimatické údaje. Budeme schopní lepšie odhadnúť, ako sa ľadové plochy v súčasnosti menia,“ hovorí Mitrovica. Napríklad keď sa ľadová plocha nad Kanadou na konci doby ľadovej roztopila, zdvihla sa hladina mora o 60 metrov. www.physics.utoronto.ca/~jxm

Kanad'an najlepším podnikateľom sveta

Guy Laliberté sa stal 2. júna v Monte Carle ako prvý Kanad'an víťazom prestížnej celosvetovej súťaže o titul Podnikateľ roka. Za Slovensko sa súťaže, ktorú usporiadala spoločnosť Ernst&Young zúčastnil Podnikateľ roka SR Miroslav Trnka, technický riaditeľ a spolujateľ spoločnosti ESET. Guy Laliberté zvíťazil v konkurencii 45 špičkových podnikateľov z 39 krajín sveta. Podniká v pomerne netradičnom odvetví – založil moderný cirkus Cirque du Soleil (Slnecny cirkus). Z jeho „dietaľa“ sa počas 23 rokov stala globálna inštitúcia – jej predstavenie videlo podľa odhadov 50 miliónov ľudí po celom svete a dnes v nej pracuje 3 500 ľudí, z toho 900 artistov zo 40 krajín. Guy Laliberté prišiel s netradičnou koncepciou cirkusu a uspel. V programe neúčinkujú zvieratá a je založený na prepojení živej hudby, tanca, akrobacie a baletu. Cirkus s umeleckými ambíciami má okrem toho aj veľký komerčný úspech – je údajne druhým najväčším vývozcom kanadskej kultúry hneď za popovou speváčkou Céline Dion. Jeho zakladateľ začínať podnikaním už ako sedemročný, keď predával na ulici limonádu. Cirque du Soleil založil v roku 1984 a cirkus si čoskoro získal obrovskú obľubu u divákov aj kritiky. Guy Laliberté získal rad ocenení vrátane najvyššieho kanadského vyznamenania, Radu Kanady. 19. apríla bola v Montreale uvedená svetová premiéra najnovšieho predstavenia nazvaného Kooza (zo sanskritského „koza“ – schránka, pokladnica). Ide o príbeh melancholického človeka, ktorý hľadá svoje miesto vo svete. www.cirquedusoleil.com

KVÍZ O KANADE

Ktorý hudobný album sa v Európe predáva najviac? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.) Odpoveď z minulého čísla: Román kanadského spisovateľa Michaela Ondaatje Anglický pacient sfilmoval Anthony Minghella.